

Horen, zien en doen!

Liturgiesuggesties:

Opwekking 507, 462 en 472

Psalm 134: 1 en 2

Opwekking 556

Mattheüs 13: 1-9 en 16-23

Opwekking 461

Na verkondiging: Opwekking 518

Geloofbelijden met Opwekking 426

Opwekking 569

***

Jongens en meisjes, broeders en zusters, gemeente van onze Here Jezus Christus,

Ik zie het in gedachten nog wel voor mij:

mijn vader met een bak met zaaizaad op z'n buik.

Stap voor stap.

Meter na meter.

En met een ferme zwaai strooide hij het zaad op de omgeploegde aarde.

Ik kan het me dus goed voorstellen, die gelijkenis van de Here Jezus.

De boeren van Galilea hadden er ook geen moeite mee.

De gelijkenis van de zaaier.

De gelijkenis van het zaad.

Je moet natuurlijk wel goed zaai-zaad hebben.

D'r zijn nogal wat gevaren, die het zaad bedreigen: de vogels, de stenen, de zon, de dorens en de distels.

En je moet goede grond hebben voor het zaad.

Alleen als de grond goed is, dan kan er vrucht groeien.

Veel vrucht zelfs.

Een gelijkenis.

Een verhaal uit het leven gegrepen.

Want zo is het met ons leven ook.

Voor dat je het weet ben je vergeten wat Jezus heeft gezegd.

Je bent misschien éven enthousiast, maar dan komen er ... zorgen, ... of drukke werkzaamheden.

Dan wordt je in beslag genomen door dit of door dat.

En al doende vergeet je het evangelie, het Woord van God.

En dan blijft je leven zonder vrucht.

Waardeloos, voor God en voor de mensen.

Daarom: kijk uit!

Zorg dat er goede aarde wordt gevonden in jouw leven!

*

O ja, horen, zien en doen!

Met dit jaarthema gaan we het komende jeugdwerkseizoen aan de slag.

We blijven niet met de armen over elkaar zitten.

We gaan met nieuwe energie en geloof aan de slag.

* Met een open oor willen we *horen* naar wat God de Vader ons wil leren in Zijn Woord.

* Met geopende *ogen* willen we met ontferming - net als Jezus, Gods Zoon - zien ... naar de mensen om ons heen.

* En we willen dat *doen* in de kracht van de Heilige Geest.

In het vertrouwen dat Hij door ons en onze gemeente heen ... grote dingen kan doen.

Want als je - in geloof - mag horen en mag zien, gaan je handen en je voeten jeuken om het evangelie in praktijk te brengen.

*

Horen, zien en doen!

"Wie oren heeft die hore."

In de Schriftlezing die gelezen heeft kwam het werkwoord 'horen' maar liefst 9 keer voor.

De gelijkenis van de zaaier.

Je zou het ook de gelijkenis van het horen kunnen noemen.

Misschien is het je trouwens ook al opgevallen ...

In deze gelijkenis ... heeft het horen niet alleen te maken met je oren.

Horen heeft alles te maken met je hart.

Je hart is de grond waarin de zaaier het zaad zaait.

Hoe dat kan?

Hoe je zaad kunt zaaien in een hart?

Daarvoor is deze gelijkenis een gelijkenis.

Het is een beeldverhaal.

Een plaatje bij het praatje.

Een voorbeeld uit het dagelijks leven dat iets van het Koninkrijk van God wil duidelijk maken.

Als je oren hebt om te horen begrijp je wat Jezus met deze gelijkenis wil zeggen.

Als je hard-horend of hard-leers bent gaan de woorden van Jezus langs je heen.

Dan begrijp je er niets van.

Open je oren dus, vanmiddag. En je hart!

*

De boer zaait zijn zaad.

Lang niet alles van het zaad komt op.

Zijn land is niet van de allerbeste kwaliteit.

Er zitten nogal wat stenen in.

Er zijn dorens en distels.

Op die plekken groeit het graan nauwelijks.

Het verdort na een tijdje, of ... het wordt verstikt door het on-kruid.

Maar ... de boer verspeelt nog meer van zijn zaaizaad.

Een deel van het zaad komt langs de weg terecht.

Dat hebben de vogels zo in de gaten.

Ze eten het op.

Heb je wel eens nagedacht over die boer?

Ik vind het beslist geen vakman!

Natuurlijk is met de hand zaaien heel wat anders dan met een machine.

Maar, reken maar dat de boeren er vroeger ook wat van konden.

Er mocht misschien wel eens een graankorrel langs een platgetreden paadje terecht komen, maar echt ... geen deel, geen grote hoeveelheid.

En dan die rotsachtige bodem.

Onvoorstelbaar wat daar nog op kan groeien.

Misschien wel eens gezien op vakantie in het buitenland ...

Maar ik kan je verzekeren: in het warme oosten groeit er op rotsachtige plaatsen nauwelijks iets.

Daar is het te droog en te warm voor.

Daar moet je als graankorrel eerst de diepte in - voordat je houvast en vocht kunt vinden.

Je begrijpt ... als zo'n graankorrel al ontkiemt ... dat hoeft er ook maar nauwelijks iets te gebeuren of het is met hem gedaan.

Maar in de gelijkenis zaait de boer ook op die rotsachtige stukken grond ... een deel van zijn zaad.

En dan zijn er ook nog dorens en distels.

Daartussen wil misschien nog wel iets groeien.

Maar als dat onkruid opkomt is het zo weerbarstig als het maar kan zijn.

Het verstikt het graan.

Een graankorrel tussen dat onkruid sterft een stille dood.

Daar komt niets van terecht.

Laat staan dat er vrucht gedragen kan worden.

Maar ook tussen de dorens zaait de boer een deel van zijn zaad.

Ik vind het maar een knullige boer.

Iemand die er geen verstand van heeft.

En toch ...

Waarom verspilt die boer zoveel van zijn goede graankorrels?

Waarom een deel langs de weg, een deel op de rotsen, waarom een deel tussen de dorens?

Denkt die boer nou werkelijk dat hij daar straks zal kunnen oogsten?

In zijn uitleg van deze gelijkenis, jongens en meisjes, broeders en zusters, vertelt de Here Jezus ons niet wie die boer, wie die zaaier is.

Je moet er maar naar raden.

Je moet er oren voor hebben.

Ik hou het er maar op dat die zaaier Jezus Zélf is.

Voor mij is Hij de "zaaier die uitging om te zaaien."

En misschien wordt het je dan ook duidelijk waarom Hij die graan-korrels overal zaait

...

Jezus was toch naar de wereld gekomen om aan iedereen het blijde evangelie van Gods liefde voor mensen te vertellen?

Aan iedereen wilde Hij de graankorrels van Gods Woorden kwijt.
Maar in wat voor een grond vallen deze graankorrels?

Mattheüs - de evangelist - vertelt ons dat Jezus deze gelijkenis vertelt bij "de zee".
Hij bedoelt daarmee de zee van Tiberias, het meer van Galilea.
Honderden mensen zijn gekomen, het is een drukte van jewelste.
Dan stapt Jezus aan boord van een vissersbootje.
Dat is wel vaker zijn preekstoel.
De mensen staan geduldig op de oever van het meer.
Ze zijn van heinde en ver gekomen.
Waarvoor eigenlijk?
Waarvoor komen al die mensen naar Jezus?
Nou, ze hebben gehoord dat Jezus een bezetene heeft genezen.
Een mens ... blind en stom.
Door Jezus kan deze mens aan een nieuw leven beginnen.
Hij kan weer horen, zien en dingen doen.
"En al de scharen waren buiten zichzelf en zeiden: Dit is toch niet de Zoon van David?"
Als een lopend vuurtje is het verhaal van dit wonder door de buurt gegaan.
De mensen willen deze wonderdoener, Jezus, wel eens zien.
Misschien dat er nog meer 'healings' zullen plaatsvinden.
Als het even kan ... moet je natuurlijk proberen erbij te zijn.
Het liefst met een kaartje op de eerste rij.

En dan is er ook nog dat incident geweest met de moeder en de broers van Jezus.
Wat heeft Hij ook al weer gezegd?
Dat zijn discipelen, zijn volgelingen ... zijn moeder en zijn broers zijn?
Omdat zij de wil van zijn Vader in de hemelen doen!
Vreemde rabbi, die Jezus van Nazareth.
Maar ... beslist de moeite waard om eens bij te kijken en te luisteren wat Hij te zeggen heeft.

*

En dan vertelt Jezus deze gelijkenis van het "horen".
Jezus is van God gezonden om de wil van zijn Vader aan de mensen bekend te maken.
Om de mensen te vertellen van Gods liefde en zijn bewogenheid met mensen.
Om de mensen ook te vertellen van het oordeel dat zal komen als zij die liefde van God afwijzen en de niet naar zijn Woord willen horen.

Over horen gesproken ...
Jezus, jongens en meisjes, broeders en zusters, heeft het heel vaak over dat horen van ons gehad.
En dan gaat het natuurlijk in deze gelijkenis van het horen ... om je hart.
Je hart als de grond waarop het Woord van Christus, het Woord van God, gezaaid wordt.
Maar daar straks meer over.

*

ad.1

"Een deel viel langs de weg en de vogels kwamen en aten het op."

"Bij een ieder, die het woord van het Koninkrijk hoort en het niet verstaat, komt de boze en rooft wat in zijn hart gezaaid is: dat is de langs de weg gezaaide.

Jongelui, broeders en zusters, als het Woord van God je niets doet - je hoort het wel als je 's zondags in de kerk zit, of als er thuis aan tafel uit de Bijbel gelezen wordt - maar het gaat je ene oor in en je andere oor uit ... dan is de duivel er als de kippen (dat zijn ook vogels) bij en ... weg is het zaad van het Woord van God.

Het kan niets uitwerken in je leven.

Waar ligt dat dan aan?

Niet aan het Woord van God, dat niet.

Dat heeft genoeg kiemkracht in zich om een mens tot God te bekeren.

Het ligt dus aan jou, aan u, aan mij.

Je hart is als een platgetreden pad.

Er is zoveel over gelopen ...

Zoveel anderen liepen er over.

Zoveel verkeerde invloeden, zoveel verkeerde vrienden, zoveel verkeerde radio- en t.v.-programma's, zoveel onbijbelse opvattingen ...

Al die voorbijgangers maakten het pad in je hart ... keihard!

Natuurlijk, God kan er altijd nog met zijn ploeg overheen.

Hij kan dat platgetreden pad in je leven omploegen.

Maar het zaad van zijn Woord is soms al weg.

De vogels van de boze zitten klaar op het pad.

Ze weten: daar - langs de weg - valt wat te halen.

Je hart als een akker.

Wie loopt er over?

Welke invloeden ondergaat het?

Het luistert in Gods Koninkrijk buitengewoon nauw.

Wat lees je, waar luister je naar, waar kijk je naar, met wie ga je om, wie beïnvloedt je ...?

Soms moet de ploeg er werkelijk in.

'God doe het ... ploeg mijn hart om en zaai opnieuw Uw zaad in mijn hart.'

*

ad 2.

"Een ander deel viel op steenachtige plaatsen, waar het niet veel aarde had, en terstond schoot het op, omdat het geen diepe aarde had, maar toen de zon opkwam, verschroeide het en omdat het geen wortel had, verdorde het."

"De op steenachtige plaatsen gezaaide is hij, die het woord hoort en het terstond met blijdschap aanneemt; maar hij heeft geen wortel in zich, doch is iemand van het ogenblik; wanneer echter verdrukking of vervolging komt om der wille van het woord, komt hij terstond ten val."

Stenen, rotsen, jongelui, het is een slecht stuk grond.

In ieder geval kun je daar geen wortel schieten.

Ik kan mij goed voorstellen dat er heel wat van dit soort mensen in Jezus' dagen achter Hem hebben aangelopen.

Ze waren maar wat enthousiast over wat Hij zei en wat Hij deed.

Ze zullen bij de intocht in Jeruzalem allemaal: "Hosanna" hebben geroepen.
"Gezegend Hij die komt in de naam van de Here God."
Maar toen Jezus de tempel schoonveegde, en toen Hij niet naar het paleis van Herodes ging om zich daar tot koning van de Joden te laten kronen ...
Toen 'verdorde hun geloof in Hem.
Dus ... "Aan het kruis met Hem".

Verdrukking of vervolging om het Woord van Jezus.
We weten uit de tijd van Paulus en van Johannes hoe de eerste christen-gemeenten werden verdrukt en vervolgd.

Wat hebben wij, wat heb jij over voor Jezus?
Hoe diep zit de wortel van jouw geloof?
Iemand heeft dit eens 'het ANWB-geloof' genoemd.
Hij bedoelde - denk ik - het Wegenwacht-geloof.
De Wegenwacht heb je alleen nodig als je met pech langs de weg komt te staan.
God' s hulp heb je alleen nodig als er zich een noodsituatie in je leven voordoet.
Da's een geloof zonder wortel.
Geen diepgang.
Wel enthousiast in het begin.
Terstond wordt het Woord van God aangenomen:
'Halleluja', de handen omhoog.
Maar na verloop van tijd hoeft het allemaal niet zo nodig.
Het doorzettingsvermogen, de trouw gaat ontbreken.
Steeds minder vaak naar de kerk.
Steeds verder wegglijden in de grote massa.
Zorg daarom dat je wortels hebt.
Blijf bij datgene dat je door je ouders, de juf op school en de dominee op catechisatie is toevertrouwd.
Zorg dat je Bijbeltje tot je geestelijke bagage blijft horen.
En bidt God of Hij de stenen uit de grond van je hart wil wegnemen.

*

ad 3.

"Een ander deel viel op de dorens en de dorens kwamen op en verstikten het."
"De in de dorens gezaaide is hij, die het woord hoort, en de zorg van de wereld en het bedrog van de rijkdom verstikt het woord en hij wordt onvruchtbaar."
Het zaad - in de dorens gezaaid - heeft blijkbaar wel vruchten opgeleverd.
Wij zouden zeggen: het waren actieve kerkleden.
Mensen, die met hun gaven, veel voor de gemeente hebben mogen doen.
Maar de zorg van de wereld en het bedrog van de rijkdom heeft hen on-vruchtbaar gemaakt.
In de Bijbel wordt zo iemand met name genoemd: Demas.
Paulus schrijft over hem aan Timotheüs: "Uit liefde voor de tegenwoordige wereld heeft Demas mij verlaten."
Heel actief heeft Demas meegewerkt in de verkondiging en verbreiding van het evangelie.
Maar de wereld trok hem meer dan het Koninkrijk van God.

In je leven kan het zaad van Gods Woord ... verstikt worden.

Je geloof wordt dan 'verdrongen', 'gewurgd'.

In je hart is dan geen plaats meer voor God en voor de Here Jezus Christus.

Wat die verstikkende dorens en distels kunnen zijn?

Tijdens de voorbereiding van deze dienst dachten we aan:

- de samenleving;

- de school;

- de t.v..

Maar misschien moet je je eens gaan afvragen:

Wat zijn de dorens die mijn leven kunnen verstikken?

Wat zijn de distels die mijn hart onvruchtbaar maken voor het Woord van God?

*

ad 4.

"Een ander deel viel in goede aarde en het gaf vrucht, deels honderd-, deels zestig-, deels dertigvoudig."

"De in goede aarde gezaaide is hij, die het woord hoort en verstaat, die dan ook vrucht draagt en oplevert, deels honderd-, deels zestig-, deels dertigvoudig."

Ik kan hier kort over zijn.

Jongens en meisjes, broeders en zusters, het ging in deze gelijkenis over het horen.

Horen, verstaan en vrucht dragen.

In die volgorde.

Horen naar het Woord van Jezus, naar het Woord van God.

Met je hart.

Want het is in je hart ... dat dat Woord van God iets uitwerkt.

Vrucht.

De in goede aarde gezaaide ben jij als je het Woord van Jezus hoort en verstaat, en dan ook vrucht draagt.

Het maakt niet uit hoeveel vrucht dat oplevert, honderd-, zestig- of dertig keer.

Als je maar vrucht draagt.

Als je maar zorgt dat je hart een goede voedingsbodem is.

Zodat er vruchten kunnen voortkomen.

Wat voor vruchten?

In Galaten 5 schrijft de apostel Paulus over de vruchten van het geloof die de Heilige Geest in je hart laat groeien:

"liefde, blijdschap, vrede, lankmoedigheid, vriendelijkheid, goedheid, trouw, zachtmoedigheid, zelfbeheersing."

Positieve eigenschappen noemen wij dat.

De Bijbel noemt het vruchten van de Geest.

Met die vruchten, met die eigenschappen mogen we het komende seizoen met elkaar aan het werk.

Niet iedereen brengt dezelfde vruchten voort.

Niet iedereen heeft een even grote opbrengst van z'n geloof.

Maar er is wel iets te zien in je leven.

Het zaad van Gods Woord is gezaaid, het heeft wortel geschoten, het is begoten en liefdevol verzorgd.

Daardoor levert het ook wat op.

Horen, zien en doen!

Je kunt als christen niet langer met de armen over elkaar blijven zitten.

Er wordt door Jezus gevraagd om actie.

Er wordt door Hem gevraagd om de wil van de Vader in de hemel te doen.

In Mattheüs 25 wordt dat vlijmscherp omschreven:

- hongerlijders ... te eten geven;
- dorstigen ... te drinken geven;
- vreemdelingen ... huisvesten;
- naakten ... kleden;
- zieken ... bezoeken;
- gevangenen ... opzoeken in de gevangenis.

"Voorwaar, Ik zeg u - zegt Jezus - in zoverre gij dit aan één van deze mijn minste broeders gedaan hebt, hebt gij het Mij gedaan." (vers 40)

*

We beginnen vandaag als gemeente van Jezus Christus aan een nieuw werkseizoen.

Zijn je oren open ... voor het Woord van onze God?

Zijn je ogen gaan zien ... de nood in deze gebroken wereld?

Dan gaan je handen uit de mouwen.

Dan wil je er samen wat aan doen.

Niet uit eigen kracht, maar door de werking van zijn Heilige Geest.

Samen op weg naar de toekomst van onze Here Jezus Christus.

Amen.

Ds. Jan K.C. Kronenberg, Haarlem 9 september 2001

! Graag een mailtje wanneer deze preek in een gemeente wordt gelezen. !